

Sagen sattes under Forhandling.

Birch: Det foreliggende Lovforslag sigter kun til at give en Lov af rent midlertidig Karakter, idet den falder bort, naar Loven om Rettens Pleje træder i Kraft. Da man ikke ved, naar dette Tidspunkt indtræder, og tillige af andre Grunde skal jeg dog skænke Lovforslaget en nogenlunde udførlig Omtale.

Hvis man overhovedet i saa ubehagelige Forhold som Procesforhold kan tale om at holde af, vil jeg sige, at den danske Handels- og Søfartsstand holder af Sø- og Handelsretten, fordi den sigter mod et Ideal, der korteligt kan udtrykkes i de to Ord: Sagkyndighed og Hurtighed. Det gaar der som altid, at Idealerne ere ikke helt naaede, men om de ikke ere naaede, er man dog godt paa Veje dertil. Hvad Sagkyndigheden angaar, er den ganske vist nødvendig i de specielle Forhold, Sø- og Handelsretten behandler. Sø- og Handelsretten virker, som det vil være bekendt, paa den Maade, at en Retsformand, der er fast ansat, leder Forhandlingerne og dømmer i alle almindelige Sager, medens han i Skifteforhold bistaas af en Næstformand, der dog samtidig fungerer som Assessor i Overretten. Ved Siden af disse virker en Samling af fagkyndige Dommere baade fra Handel og Søfart i et Antal, der for Tiden er 30 for de handelskyndiges og 10 for de søkyndiges Vedkommende. Af disse tiltræder en Del ved hver Sag efter Omgang, og det ligger i Sagens Natur, at til Trods for, at den Forsamling, der udvælger disse handels- og søkyndige Mænd, og som er sammensat af Københavns Grosserer-Societet, Københavns Kommunalbestyrelse og Københavns Skipperlav, vælger Mænd fra forskellige Specialiteter, Smørhandelen, Kulhandelen, Trælasthanhandelen og saa fremdeles, medfører det forcerede Arbejde i Sø- og Handelsretten, at disse Folk ikke kunne tiltræde ved hver enkelt Specialitet, men mange Gange komme til at dømme i Forhold, hvor de ikke have Kendskab til selve Specialet. Selvfølgelig er der paa Forhaand en Fordel ved overhovedet at have handels- og søkyndige Mænd, idet de have Betingelser, som andre savne, for at kunne sætte sig ind i de Forhold, de Couturer, der selv efter den nye Lov om Køb i mange Forhold ligge til Grund for Afgørelserne i Sø- og Handelsretten; men som sagt, det er et Savn, at denne Sagkyndighed ikke kan helt gennemføres. Paa dette Forhold bøder det nye Forslag noget,

idet det forøger Antallet af sø- og handelskyndige Folk, hvilket i Forbindelse med den Omstændighed, at disse ville blive fritagne for en hel Del forholdsvis ligegyldige Forretninger, vil medføre, at Sagkundskaben i højere Grad, end det hidtil har været Tilfældet, kan komme til at gøre sig gældende.

Hvad Hurtigheden angaar, udtrykkes Sø- og Handelsrettens Virkemaade bedst ved, at Loven af 19. Februar 1861 i sin §40 siger, at Sagerne blive at fremme „med den størst mulige Hurtighed, og navnlig bør der i Regelen kun tilstaas ganske korte Udsættelser“. Dette har virket, som man vil se bl. a. af Bemærkningerne til Lovforslaget, paa højst forskellig Maade, idet der har været Tider, hvor det har været saa som saa med Hurtigheden. Men under den nuværende Retsformands Ledelse er der ikke meget at sige i saa Henseende. Man kan kun komplimentere Retten for den Hurtighed, hvormed Sagerne fremskyndes. Men der spildes en uhyre Mængde Tid paa andre Omraader, idet den overvældende Stofmængde, der ligger for, gør, at man ikke kan komme hurtig gennem Sagerne. Og ikke blot det, men man kan heller ikke overse, naar Sagerne ville kunne komme frem. Resultatet er, som enhver, der har haft noget med Sø- og Handelsretten at gøre, ved, at Folk maa vente i Timevis dernede.

Paa dette, at selv Sager, der ere af den største Betydning, forhales, idet f. Eks. Søforhør ikke altid kunne optages paa den Tid, de burde optages, saa at Skibet maa rejse bort, og Mandskabet først kan komme til Forhør, naar det kommer tilbage, vil der i høj Grad blive bødet ved det foreliggende Lovforslag. Men der vil ogsaa blive bødet paa noget andet, idet Dømmeevnen hos Dommerne vil blive langt større, end den er nu. Mundtlig Procedure er en fortræffelig Institution, men den stiller unægtelig store Krav til Dommernes Klarhed. Jeg skal henvise til den Tilstand, som dette Tings Medlemmer kunne være i, naar man har hørt — hvad skal jeg sige — os menige optræde i 2—3, maaske 6—7 Timer af Dagen; man er da neppe saa klar, som naar man møder. Det samme gælder i Sø- og Handelsretten. Naar man, efter i 7—8 Timer at have overværet nogle ret ligegyldige Forhandlinger, skal dømme efter den mundtlige Procedure, hvor, saa vidt jeg husker, ikke en Gang Udtalelserne protokolleres, hvor altsaa Dommeren skal have det hele klart i Hjernen, tror, jeg man